

Arkivsaksnr.:
2023/2509

Dokumentdato:
14.02.2023

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
21/23

Møtedato:
09.03.2023

Finansieringsmodell - studentbetaling for studenter utenfor EØS og Sveits

---

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Høringsnotat fra KD datert 10.10.22: Høringsnotat om innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EØS-området eller Sveits mm.pdf](#)
- [Høringssvar fra UiB](#)
- Rapport fra BOTT-arbeidsgruppe: *Rapport fra arbeidsgruppe for arbeidsgruppe for fastsetting av studieavgift for studenter fra utenfor EØS og Sveits*

Saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet (KD) foreslår endringer i Universitets- og høyskoleloven for at studenter fra land utenom EØS og Sveits (såkalte tredjeland), fra høstsemesteret 2023 skal betale minst kostnadsdekkende studieavgifter ved universiteter og høyskoler. Lovendringen skal legges fram for Stortinget i løpet av våren. Selv om lovendringen ennå ikke er vedtatt, er departementet tydelig på at det forventes at institusjonene tilrettelegger for en ordning med studieavgift for alle studenter som starter studier i 2023.

Formålet med saken er å orientere styret om hvordan UiB følger opp kravet om studieavgift for opptak i 2023, om hvilke konsekvenser bestemmelsen har for UiB, både med hensyn til praktiske og mer prinsipielle sider, og om dilemmaer i dette arbeidet, som må følges opp videre.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar saken til orientering og ber om å få seg forelagt en sak om rekruttering av studenter utenfor EU/EØS og Sveits høsten 2023

Tore Tungodden
fung. universitetsdirektør

14.02.2023/Tove Steinsland/ Svein Jarle Nymark/ Ida Fauskanger/ Peter Woldseth/Nina Gry Stein/ Christen Soleim (avd.dir.)

Vedlegg:
1. Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
21/23

Møtedato:
09.03.2023

Arkivsaksnr.:
2023/2509

Finansieringsmodell - studentbetaling for studenter utenfor EØS og Sveits

Bakgrunn

I statsbudsjettet for 2023 foreslo Kunnskapsdepartementet innføring av studieavgift for studenter utenfor EU/EØS og Sveits. Tilbakemeldingene fra UH-institusjonene viser en tilnærmet unison enighet om at det bør hegnes om gratisprinsippet for høyere utdanning i Norge. Lovendringen er formelt ikke vedtatt ennå, men KD er tydelige på at institusjonene skal legge til grunn at det skal innføres studieavgifter for denne gruppen allerede fra høsten 2023. Budsjettkuttet KD har beregnet som følge av innføringen av studieavgifter, er ved UiB gjort som et flatt kutt i budsjettet for 2023, og vil bli håndtert videre som et rammekutt for hele universitetet.

I det videre blir det orientert om UiBs valg av betalingsmodell for kommende studieår. Deretter blir de mer prinsipielle sidene ved å innføre studieavgift for denne gruppen drøftet, herunder de følgene det har for internasjonalisering, programporteføljen og for rekruttering av studenter fra tredjeland. Konsekvensene reiser en rekke prinsipielle spørsmål som det vil bli jobbet med framover. I løpet av høsten 2023 vil det legges fram en sak for styret med anbefalinger om rekrutteringsstrategi for studenter fra tredjeland i årene framover.

Økonomiske konsekvenser

I 2023 fikk UiB et budsjettkutt på 6,5 mill. kroner knyttet til innføring av studieavgifter for utenlandske studenter. Kuttet gjaldt for studenter som starter høsten 2023 og beregnet ut fra 2-årige masterprogram. Det vil si at kuttet vil bli trappet opp til vel 26 mill. kroner når ordningen er fullt bygd i 2025.

KD setter som vilkår at studenter utenfor EU/EØS og Sveits skal betale minst kostnadsdekkende studieavgifter. Det blir ikke fastslått ytterligere hvordan studieavgiftene skal fastsettes. Det er opp til institusjonene selv å vurdere egnet kostnadsmodell for studieavgiften.

UiB har valgt å legge finansieringskategoriene til grunn for studieavgiften. Dette er i tråd med anbefalingene fra en arbeidsgruppe nedsatt av BOTT-universitetene. UiB har i tillegg lagt til grunn et påslag for administrative omkostninger på kr. 3000,- årlig. Ordningen må evalueres. UiB har i all hovedsak studenter fra utenfor EU/EØS og Sveits på masterprogram i finansieringskategoriene B, C og D, det vil si en kostnad på hhv kr. 366 550,- kr. 247 950,- og kr. 178 400,- per år for studenter fra tredjeland som er tatt opp på et masterprogram.

UiB rekrutterer årlig ca. 100 studenter fra utenfor EU/EØS og Sveits til 2-årige masterprogram i de nevnte finansieringskategoriene. Basert på erfaringene fra andre nordiske land som har innført studieavgifter, forventes en reduksjon på 70 - 90 prosent i antall studenter fra utenom EU/EØS og Sveits i opptaket for 2023, som følge av avgiften.

Oppfølging- opptaket for 2023

Søknadsfristen til studieprogrammene for høstens opptak for tredjelandsstudenter er med få unntak gått ut, og søkerne er informerte om innføringen av studieavgift med mulighet til å trekke søknaden innen en oppgitt frist.

Studieavdelingen har løpende kontakt med fakultetene om håndtering av opptaket, slik at fakultetene kan fylle opp studieplassene med studenter fra Europa og de nordiske landene. Disse søkerne har en senere søknadsfrist. Når UH-loven er endret, slik at vi har hjemmel for å kreve inn studieavgifter, vil vi sende faktura til de søkerne som fortsatt er reelle, med betalingsfrist før sommeren.

Prinsipielle problemstillinger knyttet til konsekvenser av innføring av studieavgift

Da KD hadde spørsmålet om egenbetaling på høring, var UiB tydelig i sitt høringssvar på at det er viktig å hegne om gratisprinsippet i norsk høyere utdanning. UiB uttrykte prinsipielt sterk motstand mot innføring av studieavgift for internasjonale studenter, og det er mange grunner til det.

På kort sikt vil innføring av studieavgifter trolig føre til at svært få tredjelandsstudenter starter på våre masterprogram til høsten. På lengre sikt får innføring av studieavgifter større konsekvenser, både økonomiske i form av budsjettkutt, og administrative knyttet til rekruttering og oppfølging av betalende studenter.

Erfaringer fra bl.a. Sverige viser at det må legges betydelige midler i rekruttering av internasjonale studenter ved innføring av studieavgift, og alternativet til å gjøre dette er at vi blir et mindre internasjonalt universitet. Konsekvensene for rekruttering og internasjonalisering kan dermed bli langtrekkende, og vi kan risikere at studentgrunnetil enkelte av våre masterprogram med en internasjonal profil bortfaller.

Internasjonale studenter bidrar til en mangfoldig studentmasse

UiB har som målsetting å tiltrekke oss de mest motiverte studentene, uavhengig av deres økonomiske bakgrunn. Studieavgifter gir en uønsket markedsretting av utdanning som går på tvers av sentrale perspektiver i norsk og europeisk utdanningspolitikk. Gratisprinsippet speiler både den demokratiske og inkluderende holdningen til utdanning vi har i Norge, og ambisjonene i UiBs strategi om å jobbe for større mangfold i studentmassen, et inkluderende læringsmiljø og sosial mobilitet. Innføring av studieavgifter går på tvers av denne ambisjonen. Både ved at vi får en mindre mangfoldig studentmasse om vi mister tredjelandsstudentene og ved at vi mister ett av våre viktigste virkemidler for internasjonalisering i utdanning og forskning. Studieavgifter kan også bidra til en ytterligere forsterking av den sosiale ulikheten i det globale sør.

Internasjonale studenter bidrar med viktige perspektiv i utdanningen

Fagmiljøer som rekrutterer studenter fra tredjeland, omtaler disse studentene som en berikende ressurs. Internasjonale studenter bidrar med viktige perspektiver i studiemiljøet og utdanningene, dette er også verdifullt for de norske studentene og for undervisere og fagmiljø. For enkelte av våre masterprogram er det konkrete faglige grunner for å rekruttere internasjonalt, og da særlig studenter fra det globale sør og øst. Programmene kan være rettet mot kompetansebygging i sør, eller ha som ambisjon å utdanne kandidater som kan bidra til håndteringen av globale utfordringer i egne hjemland eller internasjonalt. Vi mener

studieavgifter vil føre til at vi i hovedsak rekrutterer studenter med god betalingsevne, fremfor studenter som både har behov for og ønske om å bidra til utvikling i egne hjemland. Vi risikerer også å miste mangeårig kompetanse og samarbeid som er nødvendig for at vi skal forstå utfordringene tredjelandene står overfor.

Rekruttering til forskning og globale partnerskap

Et internasjonalt utdanningsmiljø er også sentralt for videre rekruttering innenfor sentrale forskningsfelt som globalisering, migrasjon, klimaendringer og global helse. De internasjonale studentene bidrar til å bygge varige, faglige nettverk for våre studenter og forskere, og vi kan nå risikere å miste langvarige partnerskap, og forsknings- og utdanningssamarbeid. Det er spesielt bekymringsfullt at dette forslaget kommer i en tid der vi har behov for raskt å utvikle ny kunnskap om de store utfordringene verden i fellesskap står overfor.

Veien videre

Frem til nå har UiB lyst ut mange av våre masterprogram for tredjelandssøkere, også program som ikke har en internasjonal profil. Det eksisterende studietilbudet forventes ikke å rekruttere studenter med betalingsevne og -vilje i særlig grad. Det bør derfor vurderes hvilke program som skal lyses ut internasjonalt fremover.

UiB må vurdere hvilke program som vil ha potensiale til å tiltrekke seg studenter med betalingsevne, og eventuelt bruke ressurser til rekruttering og markedsføring på disse programmene. Med utgangspunkt i vurderingene vil vi også måtte utvikle en plan for hvordan vi skal sikre kvalifiserte studenter til disse programmene med effektiv ressursbruk.

Vi må videre anta at betalende internasjonale studenter som tas opp ved UiB vil ha en høyere forventning til tilbud av tjenester og oppfølging både i forbindelse med opptak, mottak og studiegjennomføring ved UiB. Det må derfor sees nærmere på hvordan vi tilrettelegger for dette og hvilke ressurser og tilbud det vil være behov for å ha tilgjengelig for denne gruppen studenter.

I høringsinnspillet fra UiB ba vi om at mulige stipendordninger for særlig kvalifiserte internasjonale studenter må utredes ved innføring av studieavgifter. Både Sverige og Danmark har slike stipendordninger, og det er et svært viktig virkemiddel for å sikre at betalingsevne ikke blir den viktigste faktoren i rekruttering til våre masterprogram. Kunnskapsdepartementet har imidlertid gitt tydelige signaler om at dette ikke er aktuelt nå. Departementet er også tydelige på at utdanningsinstitusjonene ikke har anledning til å bruke av egne midler til å etablere stipendordninger for studenter fra tredjeland.

Universitetsdirektørens kommentarer

Innføring av studieavgifter har vært en krevende prosess og UiB uttrykte i sitt høringsinnspill prinsipielt sterk motstand mot innføring av studieavgift for internasjonale studenter, ikke minst fordi det på sikt kan utfordre gratisprinsippet i norsk utdanning.

På kort sikt er det åpenbart at studentbetaling vil føre til en betydelig nedgang i antall studenter fra utenfor EU/EØS og Sveits. Dette vil ha særlig påvirkning på de av våre studieprogram som i hovedsak rekrutterer studenter fra tredjeland.

Et mangfoldig og internasjonalt studentmiljø er viktig for UiB, for å opprettholde høy kvalitet i utdanningen og styrke internasjonalt samarbeid og nettverk for forskning og utdanning.

Skal vi lykkes med dette er vi avhengig av bred internasjonal rekruttering, men i lys av innføringen av studieavgiften må en tenke nytt om hvilke studenter og studieprogram som er aktuelle innenfor betalingsordningen.

Det er fortsatt en rekke dilemmaer og uløste problemstillinger i dette arbeidet, som det er redegjort for i denne saken, og som krever nærmere utredning. Høsten 2023 vil Universitetsstyret derfor få seg forelagt en styresak om anbefalinger for rekruttering av studenter fra tredjeland i årene framover.

14.02.2023/Tove Steinsland/Svein Jarle Nymark/Peter Woldseth/Nina Gry Stein/ Christen Soleim (avd.dir.)

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

Rapport fra arbeidsgruppe for arbeidsgruppe for fastsetting av studieavgift for studenter fra utenfor EØS og Sveits

Annette Ysland Ludvigsen (NTNU)

Peter A. S. Woldseth (UiB)

Per Kjell Heitmann (UiO)

May-Liss Hestnes (UiT)

Innledning

Kunnskapsdepartementet (KD) foreslår endringer i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler for at internasjonale studenter fra land utenom EØS og Sveits (såkalte tredjeland) fra høstsemesteret 2023 skal betale minst kostnadsdekkende studieavgifter ved statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler med statstilskudd, jf. Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet.

KD har ikke uttalt hvordan de faktiske kostnadene skal fastsettes, men har antydnet at f. eks TDI-modellen (for EVU) kan benyttes. Den gjennomsnittlige studieavgiften for internasjonale studenter i Finland og Sverige er henholdsvis rundt 130 000 og 135 000 kroner. I Danmark har medianen blant studieprogrammene en avgift på rundt 149 000 kroner i året. Studieavgiftene per program varierer mye. Departementet foreslår regler tilsvarende dem i Sverige og Danmark, hvor studieavgiften minst skal dekke institusjonens kostnader ved utdanningen, og at det er institusjonen selv som fastsetter studieavgiften (ref: Høring om innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EØS-området eller Sveits m.m. – endringer i universitets- og høyskoleloven).

KD foreslår at den enkelte institusjon skal kreve inn studieavgiftene og at internasjonale søkere må dokumentere overfor institusjonen om de faller inn under noen av unntakene, f.eks. gjennom statsborgerskap i et EØS-land, forskrift om utdanningsstøtte § 7, med mer. Dette gir behov for økt administrasjon ved institusjonene. Kostnader til å administrere innkrevingen av studieavgiften skal inngå i kostnadsgrunnlaget for å fastsette studieavgiften. Kravet om at egenbetalingen minst skal dekke institusjonens kostnader for utdanningen innebærer at alle direkte og indirekte kostnader knyttet til studietilbudet blir dekket av studieavgiften vurdert over tid. Dette kan beregnes ved hjelp av en totalkostnadsmodell f. eks TDI-modellen (for EVU) som UHR har utarbeidet.

BOTT-institusjonene har satt ned et utvalg med ett medlem fra hver institusjon. Dette utvalget har fått i oppdrag å presentere forslag til utregningsmodell som kan benyttes for å fastsette pris på studieavgift for den berørte studentgruppen. Utvalget har fått frist til å levere et forslag innen utgangen av januar 2023. Utvalget har valgt å se på allerede eksisterende modeller, hovedsakelig TDI-modellen og Finansieringskategoriene. Vi er også kjent med at UHR har etablert et tilsvarende

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

utvalg med samme mandat og omtrent samme tidsperspektiv. Det er enighet i sektoren om at det er behov for snarlig avklaring på denne problemstillingen, slik at man kan gå ut med informasjon til søkere i pågående opptak til høsten 2023.

Finansieringskategorier

Modellen finansieringskategorier tar utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets finansieringskategorier og prissetter studieavgiften for internasjonale studenter basert på disse kategoriene, samt et administrasjonsgebyr.

Finansieringskategoriene deler inn studieprogram basert på 6 kategorier, basert på hvor ressurskrevende de ulike typene av studieprogram er. Dette kan ikke tolkes som en ren inntektsallokering på studieprogramnivå, men et uttrykk for ressursinnsatsen ulike typer av studieprogram krever (se vedlegg 1 for en oversikt over de ulike finansieringskategoriene).

Det er også viktig å presisere at institusjonene har rammestyring. Dette innebærer at inntekten basert på finansieringskategorien den enkelte utdanningen er innplassert ved, ikke nødvendigvis vil eller skal samsvare med den reelle kostnaden ved det spesifikke studieprogrammet.

Finansieringskategoriene kan derfor betraktes som grove gjennomsnittssatser for utdanningene.

I denne modellen tar man utgangspunkt i satsen for nye studieplasser, studiepoengproduksjonssatsen og kandidatproduksjonssatsen, i tillegg til et administrasjonsgebyr. I grove trekk vil disse indikatorene finansiere utdanningsvirksomheten ved institusjonene, inkludert forskningsbasert utdanning. Studieavgiften fastsettes ved å summere satsen for nye studieplasser, studiepoengproduksjon, administrasjonstillegg og kandidatproduksjon. Satsen for kandidatproduksjon divideres med antall år for normert studieløp, da man oppnår kandidatproduksjon kun en gang per student for ett studieprogram.

Finansierings-kategori	Studiepoeng-produksjon	Enkel kandidatproduksjon	Nye studieplasser	Administrasjons-tillegg	Bachelor per studieår	Master per studieår
A	149.450	113.550	273.250	10.000	470.550	489.475
B	114.600	85.700	206.100	10.000	359.267	373.550
C	76.450	56.700	140.150	10.000	245.500	254.950
D	55.600	42.800	98.400	10.000	178.267	185.400
E	45.200	34.700	84.550	10.000	151.317	157.100
F	38.200	28.900	70.600	10.000	128.433	133.250

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

Argumenter for å benytte finansieringskategoriene som en prismodell for å beregne studieavgift for internasjonale studenter er:

- Modellen vil være enkel å forvalte administrativt sett. Den vil være transparent, enkel og forutsigbar både for fagmiljø og studenter. Institusjonen kan estimere fremtidig inntekt basert på denne studentgruppen og benytte dette i sin økonomistyring. I tillegg vil det være mulig at pris er kjent for studentene i god tid før opptak.
- Prissettingen vil differensiere på ulike typer studieprogram, men samme type studieprogram vil ha samme pris på tvers av sektoren.
- Sektoren har nylig levert en høringsuttalelse til KD om finansieringskategoriene hvor de fleste institusjonene ikke ønsket å komme med kostnadsanslag per studieprogram grunnet at man ønsket å unngå en anbudsproblematikk. Å ha et finansieringssystem som gir incentiver til å tilrettelegge for lav utdanningskvalitet (lave kostnader) vil ikke være hensiktsmessig. Ved å ha samme pris for samme typer studieprogram på tvers av sektoren (ved bruk av finansieringskategorier) vil man unngå taktisk prising i sektoren (anbud). Dette vil være forenelig med sektorens tidligere synspunkter for anbud og prissetting av studietilbud.
- Ved å sette en pris for studieavgift for internasjonale studenter lik finansieringskategoriene vil vi sikre at ingen institusjoner signalerer til KD at finansieringskategoriene er for høye. Ved å bruke andre mekanismer for prissetting kan man risikere at enkelte institusjoner setter en lavere pris enn finansieringskategoriene, for eksempel at de kun benytter marginalkostnader eller ikke inkluderer kostnader knyttet til forskningsbasert utdanning. Dette vil gi uheldige signaler til KD.

Samtidig kan man se spesielt en hovedutfordring med denne modellen. Finansieringskategoriene gir ikke en kostnadsprofil per studieprogram. Dette vil si at ved å bruke denne modellen vil man ikke nødvendigvis klare å si noe om kostnadsnivået på hvert enkelte studieprogram. Dette kan for eksempel slå ut for studieprogram som driver utdanningen nevneverdig høyere eller lavere enn finansieringskategorien studieprogrammet er tilknyttet.

I tillegg er finansieringskategoriene til KD i endring. Dette innebærer at ved en eventuell endring på kategoriene vil studenter oppleve annen prissetting for studieåret 2023/2024 enn studieåret 2024/2025. Hvis denne endringen medfører færre kategorier vil dette bidra til at finansieringskategoriene vil være enda grovere gjennomsnittssatser.

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

TDI-modellen

Kunnskap om totale kostnader for aktiviteter er en nødvendig, men naturligvis ikke tilstrekkelig, betingelse for å føre en informert samtale om faglige prioriteringer i fagmiljøene. TDI-modellen er en slik totalkostnadsmodell.

Totale kostnader kan deles i to – kostnader knyttet direkte til kjerneaktivitetene og (indirekte) kostnader knyttet til støttetjenester.

Totale kostnader
- Direkte kostnader
= Indirekte kostnader

Til den første kategorien hører først og fremst lønn i vitenskapelige stillinger. En viktig del av TDI-modellen handler i tillegg om at investeringer og drift av eksperimentell infrastruktur samt lokaler til undervisningsbruk, skilles ut og synliggjøres som direkte kostnader.

Øvrige kostnader er indirekte og bestemmes residualt. Disse indirekte kostnadene dreier seg både om sentralt organiserte fellestjenester som bibliotek og IT, personal- og økonomitjenester samt lokal administrasjon og ledelse.

Denne modellen er ikke dimensjonert til å angi pris eller inntekt. Den skal avdekke reelle kostnader basert på gjennomsnittlige beregninger. Modellen vil således kunne gi en indikasjon på hva som må til for å få inndekning til disse kostnadene, den er dog ikke tenkt som et verktøy for å gi et prisestimat. Alle inntekter utover kostnadene sees på som en potensiell inntektskilde, hvordan denne skal fordeles er opp til hver enkelt institusjon.

- TDI-modellen er en god modell for å kunne avdekke reelle kostnader. Grunlaget gir en kvalitetsmessig studieavgift i forhold til å avdekke kostnader som varierer med studieprogram.
- KD har stilt krav om at man minimum må kunne dekke kostnadene i beregning av studieavgift, denne modellen dekker kravet fra KD.
- TDI-modellen har vært anvendt for forskning, og er allerede godt innarbeidet.

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

Det er noen ulemper med å innføre TDI-modellen som grunnlag for fastsetting av pris for studenter utenfor EØS. Disse ulempene må sees i sammenheng med ulike sett av forutsetninger som kan påvirke kostnadene.

- TDI-modellen *kan* resultere i lavere kostnader per studiepoeng enn de inntektene som følger av dagens finansieringskategorier. Da *kan* det medføre en justering av finansieringskategoriene som vil påvirke finansiering til alle studenter og program.
- Institusjonene i sektoren har ulike kostnader knyttet til sin virksomhet. TDI-modellen kan således medvirke til prisvariasjoner nasjonalt og dermed føre til en uheldig «anbudslignende» konkurranse institusjonene imellom.
- TDI-modellen kan medføre et for høyt fokus på kostnader og fortrenge faglige og samfunnsmessige perspektiver.
- Det vil være noe mer administrativt arbeid med å kunne avdekke kostnadene enn det vil være ved å ta i bruk finansieringskategoriene.

TDI-modellen er under revidering og vil estimert ferdigstilles medio februar. Prosessen etter ferdigstilling vil inneholde høringsrunder og forankring. Det er helt usannsynlig at denne prosessen er ferdigstilt slik at TDI-modellen kan benyttes som grunnlag for å fastsette studieavgifter for studenter som søker opptak for høstsemesteret 2023.

EVU-Modellen

TDI-modellen (totalkostnadsmodell for prosjekter med eksternfinansiering som synliggjør direkte og indirekte kostnader) for forskning er en felles nasjonal modell som synliggjør alle kostnader i forskningsprosjekter med ekstern finansiering. TDI-modellen for etter- og videreutdanning synliggjør alle kostnader (direkte og indirekte kostnader) forbundet med EVU-tilbud som har ekstern finansiering. [Totalkostnadsmodell - TDI - Universitets- og høgskolerådet \(uhr.no\)](https://www.uhr.no/totalkostnadsmodell-tdi-universitets-og-hogskoleradet)

I praksis har modellen vist seg å være lite anvendelig, og er i svært liten grad tatt i bruk i sektoren. Det er relativt stor usikkerhet knyttet til hvor godt denne modellen reflekterer det reelle økonomiske bildet i EVU-prosjektene, spesielt studiepoengsatsen er omdiskutert.

Etterutdanning og videreutdanning defineres også hovedsakelig ulikt i sektoren, og kostnadsprofilen til EVU vil gjerne se annerledes ut enn for en fulltids programstudent. Det er en utfordring at EVU-tilbudene er veldig ulike (for eksempel campusbasert vs. nettbasert), og at denne modellen ikke fanger opp ulikhetene. Tilbakemeldinger på denne modellen er at den er for detaljert og

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

administrativt krevende å bruke. I tillegg gir den så høye kostnader at prissettingen ofte blir for høy for det markedet den er ment for.

Utvalget har på bakgrunn av dette valgt å se bort fra denne modellen, da den anses som lite aktuell i denne sammenheng.

Konklusjon

Uavhengig av valg av modell så må man legge til et administrativt påslag for internasjonale studenter siden markedsføring og innkreving av studieavgifter mv. vil medføre et betydelig ekstraarbeid sammenliknet med dagens praksis.

Etter gjennomgang av de ovennevnte modellene anser utvalget at det eneste alternativet i skrivende stund er å benytte seg av finansieringskategoriene for å prissette studieavgiften for studenter som tas opp høsten 2023. Samtidig har utvalget vurdert hvorvidt det er hensiktsmessig å bruke denne modellen fremover, eller hvorvidt det kan være hensiktsmessig å vurdere ny modell til opptaket 2024. Vi mener det mest hensiktsmessige vil være å bruke finansieringskategoriene for opptak til høsten 2023 og høsten 2024, og deretter evaluere ordningen før opptaket høsten 2025. På den måten vil vi ha noen erfaringer og et bedre grunnlag for å vurdere hvordan studieavgiften best kan fastsettes for fremtiden. Utvalgets anbefaling er dermed følgende:

- Finansieringskategoriene brukes for fastsetting av studieavgift for opptak til høsten 2023 og høsten 2024. Studenter som tas opp i disse to opptakene må få fullføre sine studier på denne modellen.
- Ordningen evalueres, og eventuelle endringer i prismodellen innføres fra høsten 2025.

Universitetene i Bergen – Oslo – Tromsø – Trondheim

Vedlegg 1: Oversikt over de ulike finansieringskategoriene

Utdanningar fordelt på kategoriar

Kategori	Utdanning
Kategori A	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi • Veterinærutdanning • Kunstakademiet ved NTNU • Film- og fjernsynsutdanning ved Den norske filmskolen og Avdeling for TV-fag ved HINN og scenografi og skodespel ved HiØ • Luftfartsfag ved UIT
Kategori B	<ul style="list-style-type: none"> • Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign • Produktdesign • Animasjon • Utøvande kunst- og musikkutdanningar • Profesjonsutdanningane i psykologi og farmasi • Ortopediingeniør
Kategori C	<ul style="list-style-type: none"> • Real FAG, teknologi, fiskerifag og kunst på høgare grads nivå • Faglærerutdanning i musikk, dans og drama
Kategori D	<p>Fag på høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske, samfunns- og idrettsvitenskaplege fag (inkl. profesjonsstudium i teologi) • Femårige masterprogram i teknologi • Økonomi og administrasjon • Femårig integrert lærarutdanning <p>Fag på lågare og høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) • Fotojournalist, visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynsproduksjon) • Faglærerutdanning i design, kunst- og handverk, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning
Kategori E	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsstudiet i juss • Vidareutdanning i helsesjukepleie, psykisk helse og teiknspråk • Fag på lågare grads nivå: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog ○ Barnehagelærer-, yrkesfaglærer, og faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag ○ Landbruksfag, skogfag, dyrepleiarutdanning, husdyrfag og fiskerifag ○ Teknologisk og maritim utdanning, realfag og ingeniørutdanning ○ Journalist, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag
Kategori F	<p>Fag på lågare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske og samfunnsvitenskaplege fag • Økonomi og administrasjon • Sosionomutdanning • Reiseliv